

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 122 254/99-11086
Signatura: bl2bs101

Oblastní pracoviště č.12, Brno
Okresní pracoviště: Brno - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola 1. - 5. ročník, Brno, Křivánkovo nám. 11
Identifikátor ředitelství:	600 108 465
IZO:	049 466 208
Ředitelka školy:	Mgr. Jiřina Káňová
Zřizovatel:	Město Brno - městská část Žebětín, Křivánkovo nám. 35, 641 00 Brno
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno, Křížová 22, 603 00 Brno
Termín inspekce:	7. a 8. dubna 1999
Inspektor:	Mgr. Eva Šefránková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Plán práce školy na školní rok 1998/99, rozvrhy hodin, řád školy, vzdělávací program „Základní škola“ č.j. 16 847/96-2, dokumentace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, sešity žáků, žákovské knížky, individuální vzdělávací programy integrovaných žáků, dokumentace školní družiny.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

ZŠ je neúplnou základní školou, od 1. 1. 1994 je příspěvkovou organizací. Vzdělává žáky prvního až pátého ročníku. V pěti třídách je zapsáno 111 žáků. Součástí školy je školní družina.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu „Základní škola:“ č.j. 16 847/96-2. Ve výchovně vzdělávací oblasti vytváří podmínky pro uplatňování vybraných prvků daltonské školy a pro zkvalitnění individuální práce se žáky se specifickými poruchami učení a chování.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Vzhledem k počtu žáků a k realizovanému vzdělávacímu programu má škola poněkud stísněné podmínky. Dvě třídy prvního stupně jsou umístěny na odloučeném pracovišti (Kohoutovická ul.). Tři třídy školy jsou dostatečně prostorné, nedostatek prostoru

v dalších dvou třídách neumožňuje např. vhodnou pohybovou relaxaci žáků v průběhu vyučování. Stav a vybavení tříd je na běžné úrovni, v některých třídách mají žáci nový školní nábytek. Z prostorového hlediska jsou nevyhovující šatny žáků, umístěné v chodbách školy. Sborovna školy tvoří zázemí pro učitele. Jako kabinet pomůcek slouží v každé budově jedna malá místnost. Fond učebnic je vzhledem k vzdělávacímu programu vhodný a dostačující, je průběžně doplňován. Nadstandardně je škola vybavena výpočetní technikou (počítačem) s programy pro výuku jazyka českého a matematiky. Výuky s pomocí počítače se využívá především k individuálním činnostem žáků se specifickými poruchami učení a při práci v dyslektických kroužcích. Přesto, že prostorové podmínky neodpovídají potřebám žáků a v současné době jsou spíše podprůměrné, ředitelka vybavuje školu průběžně jak potřebnými základními pomůckami i pomůckami k práci s daltonským plánem, tak i pomůckami, které rozvíjí dovednosti a zájmy žáků (např. keramická pec).

Nedostatkem je absence tělocvičny. Výuka tělesné výchovy probíhá v sále místní budovy obecního úřadu, jehož vybavení však neumožňuje žákům získávat dovednosti v žádaném rozsahu (např. šplh, kruhy).

Školní družina je v ranních hodinách provozována v budově na Kohoutovické ul., v odpoledních hodinách využívá menší místnost v areálu místní mateřské školy. Její vybavenost pomůckami a pracovním materiálem i její prostorové podmínky jsou v současné době spíše podprůměrné. Stávající sociální zařízení, odpovídající potřebám dětí mateřské školy, je vzhledem k počtu a věku žáků navštěvujících školní družinu naprosto nevyhovující. V této oblasti je nutné okamžité řešení.

Materiálně technické podmínky školy vzhledem k její výchovně vzdělávací činnosti školy lze hodnotit ještě jako průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh vyučovacích hodin je sestaven v souladu s požadavky odst. (1), (2), (3) § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole. Požadovaná délka přestávek je dodržena. Sled vyučovacích hodin dle rozvrhu vyučování respektuje psychohygienické a didaktické zásady. Pitný režim je zajištěn, po dohodě s rodiči je u žáků akceptováno osobní řešení. Relaxační chvílky v průběhu vyučování byly zařazovány častěji v nižších ročnících. O přestávkách mají žáci možnost pobývat ve třídách, v těsném okolí školy, nebo v prostranství školního dvoru. Prostory chodeb obou školních budov jsou stísněné a pro pobyt žáků o přestávkách nedostačují.

Čistota, hygiena a tepelné podmínky jsou odpovídající. Světelné podmínky jsou, až na jednu třídu umístěnou v přízemí hlavní budovy, dobré. Ředitelka školy i jednotliví učitelé dbají na estetiku prostor školy.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výchovně vzdělávací činnost školy zajišťuje celkem sedm pedagogů a dvě vychovatelky školní družiny. Všichni, kromě studenta pedagogické fakulty vyučujícího německý jazyk, splňují podmínky pedagogické způsobilosti. Bez odborné způsobilosti jsou vyučovány oba cizí jazyky. Učitelka vyučující anglický jazyk si doplňuje vzdělání na jazykové škole. Ostatní učitelé splňují podmínky odborné způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy. Vychovatelka školní družiny, zaměstnaná zde na částečný úvazek,

nemá požadovanou odbornou způsobilost. Logopedickou péči a dyslektické kroužky vede speciální pedagog.

Ředitelka školy vytváří dobré podmínky pro práci učitelů. Ve škole je vstřícná a přátelská atmosféra, na které se podílí kromě ředitelky školy a učitelek i tři provozní pracovníci. Pedagogický sbor je stabilizován.

Personální struktura školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

4 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Ředitelka školy plánuje, podporuje a v rámci výše finančních prostředků umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. To se uskutečňuje jednak na základě priorit stanovených ředitelkou školy, jednak na základě zájmu jednotlivých pedagogů. Prioritou jsou jazyky a studium daltonského plánu. Jedna učitelka studuje jazykovou školu, dvě učitelky se účastnily kurzů anglického jazyka, pořádaných ŠÚ Brno. Všichni vyučující navštívili konferenci daltonských škol a v této problematice se sebevzdělávají. Ředitelka školy byla na studijní cestě v Holandsku, v letošním školním roce je plánována studijní cesta pro další učitelku. Získané poznatky jsou přenášeny do činnosti školy. K odbornému růstu učitelů přispívá i těsná spolupráce se ZŠ, která s prvky daltonské školy již pracuje. Učitelky jsou k vzdělávání i sebevzdělávání motivovány a jejich odborný růst je ředitelkou školy oceňován.

Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů má nadprůměrnou úroveň.

5 Plnění učebních osnov

Učební osnovy, učební plán a týdenní dotace vyučovacích hodin jsou v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Učební osnovy jsou dobře plněny.

Plnění schválených učebních dokumentů má velmi dobrou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V rámci inspekce byly v jednotlivých třídách hospitovány předměty český jazyk, anglický jazyk a matematika.

Kvalita výuky v jednotlivých hospitovaných předmětech a u jednotlivých učitelek byla velmi odlišná. Rozdíl se projevoval ve volbě metod, forem práce a učebního stylu. V nižších ročnících časté střídání činností a zařazování hrových prvků do výuky spojené s vhodnou motivací vedlo k aktivitě žáků a podněcovalo jejich zájem o výuku. V některých hodinách převládal učební styl charakterizovaný verbálními a frontálními metodami, které byly méně aktivizující, avšak které sledovaly zejména důkladné procvičení a upevnění znalostí. Většina shlednutých hodin byla dobře organizačně připravena. V některých hodinách se objevily prvky daltonské školy, rozvíjející u žáků samostatnost a zodpovědnost za splnění úkolu. V průběhu jednotlivých činností byli žáci nenásilně vedeni k vytvoření návyku navzájem si pomáhat. Výuka probíhala v přiměřeném tempu, čas vyučujících jednotek byl racionálně využit. Hodnocení žáků učiteli probíhalo v souladu s klasifikačním řádem a bylo objektivní. Méně bylo v některých třídách využito názorných pomůcek a relaxačních chviliek. Prostředí většiny tříd bylo vzhledem k charakteru předmětů podnětné a estetické.

V jedné třídě výrazně převažoval tvůrčí a nápaditý styl výuky. Přiměřené nároky, dobrá vzájemná komunikace a příznivé psychosociální klima podporovaly zájem a aktivitu žáků a vytvářely vstřícnou a pracovní atmosféru. Využití netradičních metod práce spojených s promyšlenou motivací, diferenciací učiva a důkladnou znalostí žakových schopností vedly v této třídě k vysoké efektivitě výuky.

V českém jazyce se ve většině shlédnutých hodin učitelky zaměřily na procvičování gramatických jevů a na plnění zadávaných úkolů. Při opakování učiva vedly cíleně žáky ke zdůvodňování mluvnických jevů a k jejich praktické aplikaci. Žákům pomalejším a žákům s poruchami učení věnovaly individuální péči a vzhledem k jejich schopnostem učivo v některých třídách diferencovaly. V hodinách čtení kladly důraz na rozvoj čtenářských dovedností. Většina žáků četla text se správnou intonací a s porozuměním. Žáci měli dostatek prostoru pro komunikaci, pro rozvoj vyjadřovacích schopností a uplatnění své aktivity. Vedení sešitů a úpravě písma byla věnována náležitá pozornost. Skupinové činnosti byly zařazovány v menší míře.

Žákům pátého ročníku, kteří mají zájem pokračovat ve studiu na víceletých gymnáziích, nabízí škola možnost přípravy k přijímacím zkouškám a to v době mimo vyučování.

V matematice převažovaly numerické příklady a procvičování matematických úkonů. Většina žáků učivo zvládala. Učitelky vedly žáky k používání správných matematických pojmů. Úprava sešitů byla velmi dobrá. Objevovale se motivační, pozitivní hodnocení. Ve výuce sledovaných hodin byly zařazovány i úlohy podporující rozvoj logického myšlení.

V anglickém jazyce učitelka využívala nápadité hrové a aktivizační metody práce. Méně promyšlená organizace výuky spolu se zařazením dvou vyučovacích hodin anglického jazyka za sebou vedly k nesoustředěnosti žáků a tím i k nižší efektivitě výuky.

Úroveň výuky ve sledovaných hodinách se pohybovala od vynikající až po spíše podprůměrnou.

Kvalita vyučování měla celkově nadprůměrnou úroveň.

Další zjištění:

Dopravní výchova

se uskutečňuje dle ročního plánu:

1. Je součástí předmětů prvouka, matematika, přírodověda, vlastivěda, tělesná výchova.
2. Žáci pravidelně 2x ročně navštěvují dětské dopravní hřiště v Lužánkách, dopravní dráhu v městské části Komín, jsou pořádány besedy s brněnskou dopravní policií. Ve spolupráci s Městskou policií získali žáci v měsíci dubnu - měsíc bezpečnosti - „Cyklistické řidičské oprávnění“. Dále škola nechala městskou policií zaregistrovat jízdní kola žáků, takže bylo překontrolováno 77 jízdních kol včetně vystavení jejich „technických průkazů“.
3. Škola se účastní městských i celostátně vyhlašovaných soutěží (např. „Zlatá zebra“).

Pozornost věnovaná výuce dopravní výchovy je na velmi dobré úrovni.

7 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Na základě hospitací lze konstatovat, že úroveň vědomostí, znalostí a dovedností žáků ve sledovaných hodinách odpovídala požadavkům realizovaného vzdělávacího programu. Žáci zvládali potřebné dovednosti. Někteří dosahovali velmi dobrých výsledků, u některých byly výsledky vyučování ovlivněny jejich schopnostmi a možnostmi. Práci ve skupinách se učili vzájemné toleranci, naslouchání a spolupráci.

Z hodin bylo patrné, že učitelky kladly velký důraz na rozvoj osobnosti žáků. Přirozené mezilidské vztahy a vstřícná atmosféra, která se ve škole v době inspekce projevovala, vytvářela vhodné podmínky pro rozvoj dobrých vztahů mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem. Žáci se chovali slušně a ukázně, jejich celkové chování bylo na velmi dobré úrovni. Učitelé ochotně poskytovali v průběhu výuky žákům radu a pomoc.

Žáci jsou motivováni k účasti na vyhlášených soutěžích a olympiádách (např. matematika), kde je jejich účast často úspěšná. Úspěchy žáků v prospěchu i chování škola oceňuje pochvalami.

Výsledky vyučování jsou ve sledovaných předmětech spíše nadprůměrné.

8 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 a zpráva o hospodaření za r. 1997 je zpracována v souladu s § 17 e odst. 2,3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb.

V souladu s § 17 g citovaného zákona byla projednána na poradě pracovníků školy. Skutečnosti zjištěné ČŠI korespondují s jejím obsahem. Výroční zpráva o činnosti školy má velmi dobrou vypovídací hodnotu. Může být využita k další činnosti školy.

Zpracování výroční zprávy má nadprůměrnou úroveň.

9 Hodnocení výchovného poradenství

Problematikou výchovného poradenství je v současné době pověřena jedna z učitelek. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, navštěvuje jejich semináře a získané poznatky přenáší do činnosti školy. Snaží se o těsnější spolupráci s rodiči žáků se specifickými výukovými potřebami, která je u většiny rodičů na dobré úrovni. Učitelé věnují žákům specifickými výukovými potřebami větší individuální péči, učivo často diferencují dle individuálních vzdělávacích plánů. K dosahování dobrých výsledků napomáhá klidný a cílený přístup učitelek k těmto žákům.

Dokumentace žáků se specifickými potřebami učení je na škole pečlivě vedena.

Výchovné poradenství má nadprůměrnou úroveň.

10 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola žákům nabízí značné množství pestrých činností, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost. Žáci navštěvují divadelní představení, výchovné koncerty, muzea a výstavy. Účastnili se besed o knihách v knihovně J. Mahena i besed cestovatele, doplněných videokazetami, naučných programů, pořádaných brněnskou hvězdárnou, akcí, spojených s dopravní výchovou. Navštívili TJ s možností jízdy na koni. Pravidelně, nejméně 1x ročně, se žáci účastní školy v přírodě. Plánována je návštěva Domu ekologické výchovy - „Lipky“.

Pro rozvoj individuálních dovedností a schopností si žáci mohou zvolit z nabídky nepovinných předmětů - výtvarné výchovy, tělesné výchovy, individuální logopedické péče, náboženství.

Talentedým žákům nabízí zapojení do soutěží, místních a městských kol olympiád, pronajímá prostory školy ZUŠ, kam žáci docházejí na výuku hry na flétnu a klavír.

Množství i pestrost dalších aktivit, nabízených žákům, má nadprůměrnou úroveň.

11 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina.

Školní družina má ve školním roce 1998/99 dvě oddělení s různou délkou provozu, ve kterých je zapsáno celkem 50 žáků. Oddělení školní družiny s odpoledním provozem má k dispozici vlastní třídu v budově mateřské školy. Výchovná činnost je plánována a respektuje zájmy žáků. Plány práce jednotlivých oddělení obsahují dostatek odpočinkových, zájmových a relaxačních činností. Vhodnými formami a po dohodě s rodiči umožňuje ŠD přípravu žáků na vyučování. Vybavení hrami a dalšími pomůckami pro zabezpečení činnosti a splnění stanovených cílů činnosti ŠD je v současné době spíše podprůměrné.

Dokumentace ŠD je vedena řádně a v souladu s ustanovením odst. (1) § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole.

Činnost školní družiny má spíše nadprůměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

- Základní škola má vzhledem k vzdělávacímu programu a počtu žáků nedostačující prostorové podmínky.
- Ve výchovně vzdělávací činnosti věnuje velmi dobrou péči žákům se specifickými poruchami učení a chování.
- Postupné zařazování vybraných prvků daltonské školy do výuky zvyšuje její kvalitu a efektivitu.
- Vstřícná atmosféra školy napomáhá osobnostnímu rozvoji žáků.

Úroveň podmínek a průběhu vzdělávání je spíše nadprůměrná.

razítko

Podpis inspektora:

..... Mgr. Eva Šefránková

V Brně dne 22. dubna 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 23. 4. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Jiřina Káňová

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Brno - MČ Žebětín	11. 5. 1999	122 277/99
Školský úřad: Brno	11. 5. 1999	122 278/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
11. 5. 1999		ne